

لى يۈەنمىن: زىمىمەمدىكى يۈك قانچە ئېغىر بولغانسىرى شۇنچە تولۇق غەيرەتكە كېلىمەن

ئىسادىي تەرەققىياتى ئاستا، ئاممىنىڭ تۇرمۇش شارائىتى ئارقىدا قالغان يۇرتغا قاراپ، ئۇ ئولتۇرالماي قالدى.

«مەن سىناپ باقاي!» 2010 -

يىلى، لى يۈەنمىن گەمە كەنتى پارتىيە با- چېكىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجلىقىغا تەيىنلەن- دى. ئەينى چاغدا، لى يۈەنمىن ئېغىر دد- يايېت كېسىلگە گىرىپتار بولغان بولۇپ، دوختۇر ئۇنىڭغا چارچاپ كەت- مەسلىكنى تەۋسىيە قىلغان بولسىمۇ، لېكىن ئۇ يەنىلا گەمە كەنتىنىڭ ئېغىر يۈكىنى ئۈستىگە ئالدى.

«گەمە كەنتى مېنىڭ ئائىلەم، ئائە- لەم نامرات، ئارقىدا قالغان تۇرۇپ، مەن ئۆزۈم ھەرقانچە ياخشى كۈن كەچۈر- سەممۇ بۇنىڭ نىمە پايدىسى. مەن شەخسىي غەرزەدە بولماي ئاممىنىڭ مەن- پەئىتىنى كۆزلىگەندىلا، بۇ كەنتتى چوقۇم ياخشى يېتەكلىگىلى بولىدىغانلىقىغا ئىشىن- دەن» دېدى لى يۈەنمىن.

شۇنىڭدىن باشلاپ، لى يۈەنمىن كەنت ئاھالىلىرىگە كۆكتات تىرىش، كالا، قىي بېقىش، قۇرۇلمىنى تەڭشەش، ئىقتىسادنى تەرەققىي قىلدۇ- رۇشقا قولبۇقول يېتەكچىلىك قىلدى؛ كەنتكە كۆۋرۈك سېلىش، يول ياساش، تۇرۇبا سۈيى ئورنىتىش، سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياساش ئارقىلىق خەلق تۇرمۇشى ياخشىلدى... ئۇ نۇرغۇنلە- گان ئەمەلىي ئىشلار ئارقىلىق كەنت ئاھ- لىلىرنى بەختكە ئېرىشتۈرۈش ئەسلىي مەقسىتىنى ئەمەلدە كۆرسەتتى.

■ **ئەڭ ئېغىر قىيىنچىلىقلارنى يېڭىشكە بىۋاسىتە يۈزلىنىش**
ۋەزىپىگە ئولتۇرغان دەسلەپكى ئۈچ يىلدا، لى يۈەنمىن ئۈچ تەدبىر قوللىنىپ، كەنت ئاھالىلىرى بىلەن كەنت پارتىيە يايچېكىسىنىڭ قەلبىنى زىچ باغلىدى. بىرىنچى تەدبىر، كەنتتە «سەرخىل- لارنى قوبۇل قىلىش تاختىسى» چاپلاپ، كەنت ئۇچۇن كۇلۇڭ يەتتە كەنت كا- دىرنى تولۇق سەپلىدى. بۇ تەدبىر كەنت پارتىيە تەشكىلاتىنى ئاممىنىڭ ئە- شەنچىسىگە ئېرىشتۈردى، ئاممىنىڭ كەنت كادىرلىرىغا بولغان مۇئامىلىسى ئۆزگەردى، كەنت يىغىن تەشكىللىسە، نۇرغۇن ئامما تەشەببۇسكارلىق بىلەن كېلپ قاتنىشىدىغان بولدى.

ئىككىنچى تەدبىر، تۆۋەن كاپالەت شەرتىگە توشمايدىغان 28 كەنت ئاھالە- سىنى چېكىندۈرۈپ، تۆۋەن كاپالەتنى بې- كىتىشى ئۆلچىمى بويىچە 28 تۆۋەن كاپا- لەت ئائىلىسىنى قايتىدىن بېكىتتى. بۇ ئىشقا كۆپ قىسىم ئامما باش بارمىقىنى چىقاردى؛ «لى شۇجى ھەققەتەنە بىز ئامما ئۇچۇن مەسىلە ھەل قىلغىلى كەلگەن ئىكەن!»

ئۈچىنچى تەدبىر، لى يۈەنمىن كەنت كوللېكتىپ ئىگىلىكىگە نەزەر سالىدى. چوڭقۇر تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئارقىلىق، لى يۈەنمىن كەنتتە ئورتاق يەر ۋە تۆت قۇم - شېغىل ماتې- رىيال زاۋۇتى بارلىقىنى، لېكىن كەنت كو- مېتىتىنىڭ ھېساباندا بىر بۇگۇم پۇل يوق- لۇقىنى بايقىدى. لى يۈەنمىن دادىللىق بىلەن مەسئۇلىيەتنى زىمىمگە ئېلىپ نەتە- چە يارىتىپ، بىر ئايدىن ئارتۇق ۋاقىتتا، 345 مو ئورتاق يەرنى قايتىدىن ئۆلچەپ چىقتى. كەنت «ئىككى كومە- تىپت» ى 200 نەچچە مو يەرنى سۇرتقا ھۆددىگە بېرىپ كەنت كوللېكتىپى ئۈچۈن كىرىمىنى ئاشۇردى، يەنە بىر قىسىم يەردىن پايدىلىنىپ كەنتتىكى 100 نەچچە ئائىللىك كەنت ئاھالىسى ئۇچۇن ئۆيلۈك يەر ئايرىپ بەردى؛ كەنتتىكى ھۆددىگە بېرىۋەتكەن تۆت قۇم زاۋۇتىغا قارىتا، كېڭىشىش ئارقىلىق ھۆددىگە ئال- فۇجى بىلەن قايتىدىن توختام ئىمزالاپ، كەنت ئاھالىلىرى ئۇچۇن قۇم زاۋۇتىدىكى قۇمنى ئېتىبارلىق ئىشلىتىش ھوقۇقىنى قولغا كەلتۈرۈپلا قالماستىن، يەنە كەنت كول- لېكتىپى ئۇچۇن 600 مىڭ يۈەن كىرىم ئاشۇردى.

ئەلرايى مۇجەسسەملەندى، يەنە كول- لېكتىپ كىرىمىمۇ بار بولدى، لى يۈەنمىن دادىل ئىشلەپ، يېزا - كەنت قۇرۇلۇشى قىلدى. كېيىن، كەنت شىنجاڭغا ياردەم بېرىش مەبلەغىنى قولغا كەلتۈرۈپ، كەنت كومېتىتىنىڭ خىزمەت قىلىش ئورنىنى كۆپ ئىقتىدارلىق پائالىيەت مەيدانى قا- تارلىقلارنى يېڭىدىن قۇرۇپ، گەمە كەن- تىنى تەدرىجىي ھالدا پۈتۈن ناھىيەدىكى ئۆلكە كەنتكە ئايلاندۇردى.

■ **سەرگە يېڭى سەپەرگە ئاتلاندى**

لى يۈەنمىن ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ مەملىكەتلىك مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنچى شەخس،

مەملىكەتلىك ئاياللار تۆھپە يارىتىش ئۇل- كىسى، مەملىكەتلىك 8 - مارت قىزىل بايرىقدارى، مەملىكەت بويىچە ئەڭ كۆزل ئايال، مەملىكەت بويىچە مۇنەۋ- ۋەر كومپارتىيە ئەزاسى قاتارلىق شەرەپ- لىك ناملارغا ئېرىشتى. بۇ يىل 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنى، لى يۈەنمىن تېخىمۇ شەرەپلىك ھالدا جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇ- رىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 70 يىللىقىنى تەب- رىكلەش پائالىيىتىنىڭ ئامما ناھايىشىدىكى «يېزا - كەنتلىرى گۈللەندۈرۈش» بې- زەكلىك ماشىنىسىغا چىقتى.

لى يۈەنمىن يەنە ۋاقىت ئاجرىتىپ سۇجۇغا بېرىپ، ئىچكىرى رايونلارنىڭ دەريا - كۆلىنى باسقۇرۇشتىكى ئىلغار تەجرىبىلىرنى ئۆگەندى. لى يۈەنمىن مۇنداق دېدى: «كەنتتىكى جىرغىلاڭ دەرياسىنىڭ سۇ سىڭىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش توغىنى قۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ مەبلەغىمۇ نەقلىشەي دېدى، سۇ سىڭىش- نىڭ ئالدىنى ئېلىش توغىنى قۇرۇلغاندىن كېيىن، بىز ئىككى تەرەپتە دەل - دەرەخ تىكىپ، دېھقانلار ئارامگاھى، باقمىچە- لىق، بېلىق تۇتۇش، بەيگە مەيدانىنى ئېچىپ، كەنتتە ئېكولوگىيەلىك سەيلە - ساياھەتنى راۋاجلاندۇرالايمىز».

بۇگۈنكى كۈندە، 55 ياشلىق لى يۈەنمىن زىمىمسىدىكى مەسئۇلە- يەتنىڭ تېخىمۇ ئېغىرلىقىنى ھېس قىلدى، ئىلگىرىكىدىنمۇ بەك ئالدىراش بولۇپ كەنتتى. «2018 - يىلى گەمە كەنتىدىكىلەر- نىڭ كىشى بېشى كىرىمى 14 مىڭ 300 يۈەنگە يەتتى، باقمىچىلىق چوڭ ئائىللى- رى كۆپەيدى، خاس تېرىقچىلىق كۆلىمى كېڭەيدى، كەنت ئاھالىلىرىنىڭ ئىدىيە- سىمۇ بارغانسىرى ئوچۇق بولۇپ كەتتى، ئىشلەيدىغان ۋە ئىگىلىك تىك- لەيدىغان ياشلار بارغانسىرى كۆپەيد- دى.» لى يۈەنمىن مۇنداق دېدى: «كەنتنىڭ بۇ بىر نەچچە يىلدىكى تە- رەققىيات ۋەزىيىتى ناھايىتى ياخشى بولدى، لېكىن يېزا ئىگىلىكى تېخىمۇ كۈچلۈك، يېزا - كەنتلەر تېخىمۇ گۈزەل، دېھقانلار تېخىمۇ باي بولغان كەنت قۇرۇشتا يەنىلا ۋەزىپە ئېغىر، يول يىراق. سەرگە بولۇش سۈپىتىم بىلەن، مەن جاسارەتكە ئولۇپ، كەنت- تىكىلەرگە باشلامچىلىق قىلىپ بەغنى تۇرۇپ غەيرەت بىلەن ئىشلەيمەن».

پىڭ لۇڭ:

چىن قەلبىم، ھەقىقىي ھېسسىياتىم بىلەن ئەل قەلبىنى ئىللىتىمەن

□ **مۇخبىرىمىز دۇ جىيەنخۇي**

شەھىرى قارايۇلغۇن يېزىسى تۆۋەن دوغا كەنتىدە- نىڭ كەنت ئاھالىسى تۆرمە باسنى بىلەن قوشماقە- لىشىپ تۇغقان بولدى. تۆرمە ئائىلىسىدە بەش جان بار بولۇپ، يەر ئاز، ئادەم كۆپ، تۇرمۇشى نامرات ئىدى، تۇغقىنىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشقا ياردەم بېرىش پىڭ لۇڭنىڭ كۆڭلىدىكى غەم يەيدىد.

غان ئىش بولۇپ قالدى.

كۆپ تەرەپتىن ئالاقىلىشىش ئارقىلىق پىڭ لۇڭ تۆرەمنىڭ چوڭ ئوغلغا ھەر ئايدا 3000 يۈەن كىرىم قىلىدىغان ئامانلىق ساقلاش خىزمە- تى تېپىپ بەردى. كېيىن ئىشقا بېرىپ - كېلىشنىڭ قولايىسىزلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، ئۇنىڭ بايىنغولىن ئوبلاستلىق قاتناش ساقچى چوڭ ئەترىتىگە بېرىپ ياردەمچى ساقچى بولۇشغا ياردەم بەردى، خىزمەت كىرىمى مۇقىم بولغاچقا، تۆرمە بىر ئائىلە كىشىلىرى ئىنتايىن خۇشال بولدى.

«مىللەتلەر ئىتتىپاقلىشىپ بىر ئائىلە كىشىلە- رىدەك بولۇش» پائالىيىتىدە، ھەر ئايدىكى قە- رەللىك زىيارەت خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىگەندىن سىرت، پىڭ لۇڭ خىزمەتتىكى بوش ۋاقىتىدىن پايد- ىدلىنىپ، پۈتۈن ئائىلىسىدىكىلەرنى باشلاپ تۇغ- قىنىنى يوقلاپ، تۇغقىنىنىڭ ئەھەلىي قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلدى. دېھقانچىلىقنىڭ ئالدىراش ھەزگىلدە پىڭ لۇڭ ئېتىزغا بېرىپ تۇغقىنى بىلەن بىللە ئەمگەك قىلدى، تۇغقىنى نەشپۇتلەرنى ساتالەيم- گاندا، ئۇ باشلامچىلىق بىلەن 3000 يۈەنلىكتىن ئارتۇق نەشپۇت سېتىۋالدى ھەم گىمىنراپىدىكى دوستلىرىنى نەشپۇتلەرنى سېتىشقا ياردەملەششكە سەپەرۋەر قىلدى. تۆرمە نان باقالايتتى، ئۇنىڭ ئوخشىغان نانلارنى يېقىشى ئۇچۇن، پىڭ لۇڭ مەخسۇس يەنجىدىن نان سېتىۋېلىپ تۇغقىنىنىڭ تېتىپ بېقىپ ئۆگىنىشىگە تۇرتكە بولدى.

«مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى چىن قەلب، ھە- ققىي ھېسسىيات بىلەن ياخشى ئىشلەپ، ھەر مىللەت ئاممىغا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق مەنپەئىتىنى ئىكەنلە- كىنى چوڭقۇر ھېس قىلدۇرۇش كىرەك» دېدى پىڭ لۇڭ.

كورلا شەھىرى قارايۇلغۇن يېزىسى تۆۋەن دوغا كەنتىنىڭ كەنت ئاھالىسى راخمان زىياۋۇ- دۇننىڭ ئائىلىسىدە قىيىنچىلىق بولغاچقا، ھويلا تېمىنىڭ ئەجىبىي چىقىپ كەتكەندى، پىڭ لۇڭ بۇنىڭدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن، 2018 - يىلىنىڭ بېشىدا ئۆزى مەبلەغ چىقىرىپ سېمونت ۋە خىش سېتىۋېلىپ، راخمانغا ياردەملىشىپ يېڭى ھويلا تېپى ياساپ بەردى، راخمان بىر ئائىلە كىشىلىرى خۇشاللىقىدىن ئاغزىنى يۇمالماي قالدى.

تۈزىتىش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى سىجىل چىڭ تۇرۇپ ئالغا سىلجىتىپ، باش تېپما تەربىيەسىدە ئەمەلىي ئۈنۈمنى قولغا كەلتۈرۈشكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش كېرەك

چوڭقۇر ھېس قىلدۇرۇش كېرەك. شەكۈلۈز- لىق ۋە بىيۇروكراتلىق، ئاساسىي قاتلام پار- تىيە تەشكىلاتلىرى ئاجىز، چېچىلاڭغۇ بولۇش قاتارلىق گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى قەتئىي تۈزەپ، ئاددىي، يۇقرى ئۈنۈملۈك ئاساسىي قاتلام ئىدارە قىلىش سىستېمىسىنى شەكىللەندۈرۈش، رەھبەرلىك شەكلىنى ئۆز- گەرتىش، زامانىۋى ئۇچۇر ۋاسىتىسىدىن ياخشى پايدىلىنىش قاتارلىق جەھەتلەردە تې- خىمۇ چوڭ كۈچ سەرپ قىلىش كېرەك. مې- خانىزم ئورنىتىپ سىجىل تۈزىتىپ، «ئەسلىي مەقسەتنى ئۇنتۇماي، بۇرچنى ئەستە چىڭ ساقلاش» تۈزۈمىنى ئورنىتىش بىلەن ئۆز سىستېمىسى، ئۆز ساھەسىنىڭ تۈزۈم قۇرۇلۇش- نى ئالغا سىلجىتىشنى بىرلەشتۈرۈپ، «ھازىر تۈزىتىش» بىلەن «ئۇزاققىچە تۇرغۇزۇش»نى بىر گەۋدە قىلىپ ئالغا سىلجىتىش كېرەك.

تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش، تەكشۈ- رۈش گۇرۇپپىسى مۇنداق تەلەپ قىلدى: رەھبەرلىك مەسئۇلىيىتىنى چىڭىتىپ، ھەيدەك- چىلىك، يېتەكچىلىكنى كۈچەيتىپ، ئۆز تارمە- قى، ئۆز ئورنىنىڭ تۈزىتىش لايىھەسىگە ئا- ساسەن، ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ - كۆزد- تىپ، باھالاپ ۋە رەتلەپ، سېلىشتۇرۇپ، قاتتىق، پۇختا تۈزىتىپ، قاتتىق بولۇش ئار- قىلىق چوڭقۇرلىشىشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، قاتتىق بولۇش ئارقىلىق ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئېرىشىپ، تۈزىتىش تەدبىرلىرىنىڭ جايدا ئەمەلىيلەشىشىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىپ، تۈزىتىش نەتىجىلىرىنىڭ ئەمەلىيەتتىن، خەلق ۋە تارىخنىڭ ئىستىقىدىن ئۆتەلەيدىغان بولۇ- شىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

(**مۇخبىرلىرىمىز جاڭ ئەنفاڭ، لى ياك، پەرزات ئابدۇل، جاڭ تىڭ، چاۋ جىن يازغان**)

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىشىپ بىر ئائىلە كىشىلىرىدەك بولايلى تىياتىلنىڭ جەنۇبى ۋە شىمالدا گۈللەر بوزەكلاپ ئېچىلدى

ئاسلى نامى:ئى ئۇلۇپاي
پاڭچى ئۇسە چىڭ ساڭلار
پېسىزىدىكى ئۇلكىلەر

□ **مۇخبىرىمىز جەزىرە نىسپىيېك**

«بۇ ئىككى كۈندە كەنتتىكى يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى بازىرى ئىشقا كە- رىشتۈرۈلىدۇ، 200دىن ئارتۇق ئادەمنىڭ ئىشقا كۆرۈنلىشىشىنى ھەل قىلغىلى بولىد- دۇ، كەنت ئاھالىلىرىنىڭ قىشتا كىرىمىنى ئاشۇرۇشىمۇ كاپالەتكە ئىگە قىلىنىدۇ» دېدى 10 - ئاينىڭ 18 - كۈنى غۇلجا نا- ھىيەسىنىڭ خۇددايپۇزى بازىرى گەمە كەنتى پارتىيە يايچېكىسىنىڭ شۇجىسى، كەنت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى لى يۈەنمىن خۇشال ھالدا.

گەمە كەنتىدىن ئىبارەت ئىلگىرىكى «ئارقىدا قالغان كەنت» «پۇچەك كەنت»نىڭ پارتىيە يايچېكىسىنىڭ مۇكا- ۋىن شۇجىلىقىنى زىمىمسىگە ئالغاندىن باشلاپ، لى يۈەنمىن ئامما بىلەن بىر تال ئارغامچا بولۇپ ئۇيۇشۇپ، كۆپچە- لىكنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، يېتەكلەپ گەمە كەنتىنى پۈتۈن ناھىيە بويىچە «كەنتنى ئىدارە قىلىش، كەنتنى كۈچەيتىش»نىكى ئۆلكىلىك كەنت قىلىپ قۇردى. بۇگۈنكى كۈندە، ئۇ گەمە كەنتىدىكىلەرنى يېتەك- لەپ تېخىمۇ گۈزەل ئەتىنى يارىتتۈاتىدۇ.

■ **بىنا تۇرلۇق بىلەن يۈكنىڭ ئېغىرىنى كۆتۈرۈش، شەخسىي غە- رەزدە بولماسلىق**

لى يۈەنمىن بىر ياش ۋاقىتدا ئاتا - ئانىسىغا ئەگىشىپ شەندۇڭ مۇپىڭدىن گەمە كەنتىگە كەلگەن. ئۇ قىزغىن، سېخى مىجەزى بىلەن ھەر مىللەتتىن دوست تۇتتى، يەنە بىرنەچچە خىل ئاز سانلىق مىللەت تىلىنى ئۆگىنىۋالدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۇيغۇر تىلىنى ناھايىتى ياخشى سۆزلەيدۇ. 45 ياشقا كىرگەندە لى يۈەنمىن يىراق - يېقىنغا داڭقى كەتكەن بېيىش ماھىرىغا ئايلاندى، 30 نەچچە تۇياق كالا باقتى، يەنە خاس تې- رىنچىلىقى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ھەر يىلى 200 يۈەنگە يېقىن كىرىم قىلىپ، تۇرمۇشى باياشات تۇتتى. لى يۈەنمىن ئۆزى ياخشى كۈنگە ئېرىشتى، ئۇ چىن كۆڭلىدىن گەمە كەنت- ى قىزغىن سۆيەتتى، مۇھىتى ناچار، ئىق-